

وزارت معارف

تعلیم و تربیة اسلامی

صنف چہارم

سال چاپ:
۱۳۹۸ھ. ش.

سرود ملی

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه پان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زره وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیري
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تعلیم و تربیة اسلامی

صنف چہارم

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ. ش.

مشخصات کتاب

مضمون: تعلیم و تربیه اسلامی

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش تعلیم و تربیه اسلامی نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: چهارم

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامه وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۷ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه:

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

حق طبع، توزیع و فروش کتاب‌های درسی برای وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان محفوظ است. خرید و فروش آن در بازار ممنوع بوده و با متخلفان برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

پیام وزیر معارف

اقراً باسم ربك

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی پایان بر رسول خاتم - حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه گان هویدا است، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می نمایند. در چنین برهه سرنوشت ساز، رهبری و خانواده بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می باشد.

از همین رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت های مهم وزارت معارف پنداشته می شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکر شده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به عنوان تربیت کننده گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس را آغاز کنند، که در آینده نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه های فردای کشور می خواهیم تا از فرصت ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفاده بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن ها در این راه مقدس و انسان ساز موفقیت استدعا دارم. با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مرفعی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست عنوان‌ها

صفحه	عنوان	شماره درس
۱	عقیده	درس اول
۳	الله ﷻ	درس دوم
۵	صفات الله ﷻ	درس سوم
۷	صفات ذاتی الله ﷻ	درس چهارم
۹	صفات فعلی الله ﷻ	درس پنجم
۱۱	قبر	درس ششم
۱۳	حشر	درس هفتم
۱۵	جنت	درس هشتم
۱۷	دوزخ	درس نهم
۱۹	آب (۱)	درس دهم
۲۱	آب (۲)	درس یازدهم
۲۳	فروض‌های وضو	درس دوازدهم
۲۵	سنت‌های وضو	درس سیزدهم
۲۷	اذان (۱)	درس چهاردهم
۲۹	اذان (۲)	درس پانزدهم
۳۱	معنای اذان	درس شانزدهم
۳۳	اقامت	درس هفدهم
۳۵	دعای اذان	درس هجدهم
۳۷	معنای دعای اذان	درس نوزدهم
۳۹	تکبیر تحریمه	درس بیستم
۴۱	ثنا	درس بیست و یکم

صفحه	عنوان	شماره درس
۴۳	تعوذ و تسمیه	درس بیست و دوم
۴۵	تسمیع و تحمید	درس بیست و سوم
۴۷	تسییحات	درس بیست و چهارم
۴۹	سلام	درس بیست و پنجم
۵۱	آداب خواب	درس بیست و ششم
۵۳	دعای بیرون شدن از خانه	درس بیست و هفتم
۵۵	اخلاق نیکو	درس بیست و هشتم
۵۷	نشانه‌های منافق	درس بیست و نهم
۵۹	مسلمان	درس سی ام
۶۱	صحت	درس سی و یکم
۶۳	ترحم بر حیوانات	درس سی و دوم

عقیده

عقیده ایمان و باور را می‌گویند.
عقیده اساس همه اعمال است.
صحت عقیده شرط قبول شدن عمل است.
ما بر الله تعالی، ملائک و کتاب‌های آسمانی ایمان داریم.
ما بر پیامبران، روز آخرت و تقدیر خیر و شر ایمان داریم.
عقیده درست سبب کامیابی انسان در دنیا و آخرت می
شود.

فعالیت‌ها

- ۱- در باره اهمیت عقیده درست با همکاری معلم گفتگو نمایید.
- ۲- جمله های ذیل را با کلمه های مناسب تکمیل نمایید:
 - تورات بر علیه السلام نازل گردیده است.
 - انجیل بر علیه السلام نازل گردیده است.
 - زبور بر علیه السلام نازل گردیده است.
 - قرآن کریم بر علیه السلام نازل گردیده است.

پرسش‌ها

- ۱- عقیده چه را می گویند؟
- ۲- اساس همه اعمال چه است؟
- ۳- داشتن عقیده درست چه فایده دارد؟

کارخانه‌گی

شاگردان درس را در کتابچه های خود بنویسند.

الله جل جلاله

الله جل جلاله یکی است، شریک و مانند ندارد.
الله جل جلاله بر هر چیز عالم است.
هیچ چیزی از الله جل جلاله پنهان نیست.
الله جل جلاله بر هر چیز قادر است.
تمام کائنات را الله جل جلاله خلق نموده است.
ما تنها الله جل جلاله را عبادت می کنیم.
زمین، کوهها، درختها، سنگها، گیاهها، آسمانها و تمام
مخلوقات تابع امر الله جل جلاله هستند.
بدون اراده الله جل جلاله هیچ کاری انجام شده نمی تواند.

فعالیت‌ها

شاگردان در بارهٔ موضوعات ذیل بحث نمایند:

- ۱- همه کائنات تابع امر الله ﷻ استند:
- ۲- آفتاب در طلوع و غروب تابع امر الله ﷻ است.
- ۳- شاگردان به دو گروه تقسیم شوند، هر گروه ده نام الله ﷻ را بگویند.

پرسش‌ها

- ۱- کائنات را کی آفریده است؟
- ۲- ما کی را عبادت می‌کنیم.
- ۳- زمین، کوه‌ها و آسمان‌ها تابع امر کی استند؟

کارخانه‌گی

شاگردان در بارهٔ درس با اعضای خانوادهٔ شان گفتگو نمایند.

صفات الله ﷻ

ما به تمام صفات الله ﷻ ایمان داریم.

صفات الله ﷻ بر دو نوع است:

۱- صفات ذاتی

۲- صفات فعلی

۱- صفات ذاتی: صفاتی است که نسبت ضد آن به الله

تعالی درست نیست؛ مانند: علم که ضد آن جهل است.

۲- صفات فعلی: صفاتی است، که نسبت ضد آن هم به

الله تعالی درست است؛ مانند: احیاء (زنده ساختن) که ضد

آن میراندن است.

زنده‌گی و مرگ ما در اختیار الله ﷻ است.

فعالیت‌ها

- ۱- در باره صفات الله ﷻ گفتگو نمایید.
- ۲- نام‌های الله ﷻ را که در زیر آمده است با معنای آن بخوانید:
(الْوَّاحِدُ، الصَّمَدُ، الْأَوَّلُ، الْآخِرُ، الْعَزِيزُ، الْمَلِكُ، الْحَقُّ)
معنا: الله ﷻ یکی، بی نیاز، اول، آخر، غالب، پادشاه کاینات و ذات حق است.

پرسشی‌ها

- ۱- صفات الله ﷻ به چند نوع است؟
- ۲- صفات ذاتی الله ﷻ کدام‌ها اند؟
- ۳- صفات فعلی الله ﷻ کدام‌ها اند؟

کارخانه‌گی

شاگردان در باره صفات ذاتی و فعلی الله ﷻ با اعضای خانواده‌شان گفتگو نمایند.

صفات ذاتی الله ﷻ

صفات ذاتی الله ﷻ قرار ذیل است:

- ۱- قدرت (توانایی): الله ﷻ بر هر چیز قادر است.
- ۲- اراده (قصد کردن): الله ﷻ صاحب اراده است.
- ۳- سمع (شنیدن): الله ﷻ هر سخن آشکار و پنهان را می شنود.
- ۴- بصر (دیدن): الله ﷻ هر چیز را می بیند.
- ۵- علم (دانایی): الله ﷻ بر هر چیز دانا است.
- ۶- حیات (زنده گی): الله ﷻ دایم زنده است.
- ۷- کلام (سخن): سخن گفتن صفت الله ﷻ است.

فعالیت ها

- ۱- در باره صفات ذاتی الله ﷻ با هم گفتگو نمایید.
- ۲- نام های الله ﷻ را از یاد بخوانید:
(الْمَلِكُ، الْقُدُّوسُ، السَّلَامُ، الْمُؤْمِنُ، الْمُهِيمُنُ، الْعَزِيزُ، الْجَبَّارُ، الْمُتَكَبِّرُ)
- ۳- نام های الله ﷻ را که در زیر آمده است با معنای آن بخوانید:
(السَّمِيعُ، الْبَصِيرُ، الْعَلِيمُ، الْعَظِيمُ، الْمُتَعَالِ، الْحَيُّ، الْقَادِرُ)
معنا: الله ﷻ ذات شنونده، دانا، بزرگ، عالی شأن، همیشه زنده و صاحب قدرت است.
- ۳- شاگردان به دو گروه تقسیم شوند، یک گروه پنج صفات ذاتی الله ﷻ و گروه دوم پنج صفات فعلی الله ﷻ را بیان کنند.

پرسش ها

- ۱- صفات ذاتی الله ﷻ را تعریف نمایید .
- ۲- معنای قدرت، اراده، سمع و بصر را بیان نمایید.
- ۳- معنای علم، حیات و کلام چه است؟

کارخانه گی

شاگردان صفات الله ﷻ را که خواندند، حفظ نمایند.

صفات فعلی الله ﷻ

برخی از صفات فعلی الله ﷻ قرار ذیل است:

- ۱- تخلیق (پیدا کردن): الله ﷻ خالق همه مخلوقات است.
- ۲- ترزیق (روزی دادن): الله ﷻ همه مخلوقات را روزی می‌دهد.
- ۳- احیاء (زنده ساختن): زنده‌گی بخشیدن همه مخلوقات به اختیار الله ﷻ است.
- ۴- امات (میراندن): مرگ همه مخلوقات به اختیار الله ﷻ است.
- ۵- رحمت (مهربانی): الله ﷻ ذات بی‌نهایت مهربان است.
- ۶- غضب (قهر): نا فرمانی از حکم الله ﷻ باعث قهر الله ﷻ می‌گردد.
- ۷- اعزاز (عزت دادن): الله ﷻ کسی را که بخواهد، عزت می‌دهد.
- ۸- اذلال (ذلت دادن): الله ﷻ کسی را که بخواهد، ذلیل می‌سازد.

فعالیت ها

- ۱- با همکاری معلم در باره صفات فعلی الله ﷻ گفتگو نمایید.
 - ۲- نام های الله ﷻ را در زیر آمده است با معنای آن بگویید:
(الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، الْغَفُورُ، الْقَابِضُ، الْبَاسِطُ، الْمُعِزُّ، الْمُدِلُّ، الْمُحْيِي، الْمُمِيتُ)
- معنا: الله ﷻ بر خاص و عام مهربان، بخشاینده، گیرنده روزی، فراخ کننده، عزت دهنده، ذلت دهنده، زنده کننده و میراننده است.

پرسش ها

- ۱- پنج صفت از صفات فعلی الله ﷻ را بگویید.
- ۲- معنای تخلیق چه است؟
- ۳- احیاء و اماتت چه را می گویند؟
- ۴- ضد رحمت چه است؟
- ۵- اعزاز چه را می گویند؟

کارخانه گی

شاگردان صفات فعلی الله ﷻ را حفظ نمایند.

قبر

مرگ حق است، همه انسان‌ها به مرگ باور دارند.
ما به زنده‌گی در قبر ایمان داریم.
قبر برای مسلمان نیکو کار باغچه‌یی از جنت است.
برای کافر و بد عمل حفره‌یی از دوزخ است.
هر انسان در قبر با سه پرسش ذیل رو به رو می‌شود:

۱- پروردگارت کیست؟

۲- دینت چیست؟

۳- پیامبرت کیست؟

مسلمان نیک عمل در جواب می‌گوید:

۱- پروردگارم الله تعالی است؟

۲- دینم اسلام است.

۳- پیامبرم حضرت محمد صلی الله علیه و آله است.

مسلمان با این جواب‌ها از عذاب قبر نجات پیدا می‌کند.
کافر و انسان بد عمل، پاسخ این پرسش‌ها را داده نمی‌تواند.

فعالیت ها

۱- با همکاری معلم در باره پرسش های که در قبر صورت می گیرد گفتگو نمایید.

۲- در وقت گذشتن از کنار قبر دعای ذیل را تکرار نمایید:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ دَارَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ، وَ إِنَّا - إِنَّ شَاءَ اللَّهُ - بِكُمْ لِلْآحِقُونَ،
نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ.

پرسش ها

۱- قبر برای کی باغچه‌یی از جنت است؟

۲- قبر برای کی حفره‌یی از دوزخ است؟

۳- در قبر از هر انسان چه چیز پرسیده می‌شود؟

۴- مسلمان نیکوکار در برابر پرسش‌های قبر چه جواب

می‌دهد؟

۵- آیا کافر و بدکار جواب پرسش‌های قبر را داده می‌تواند؟

شاگردان در باره قبر با اعضای خانواده شان گفتگو نمایند.

حشر

ما به روز قیامت ایمان داریم.
در روز قیامت همه مرده‌ها زنده می‌شوند.
همه مخلوقات در یک جا حشر (جمع) می‌شوند.
با هر انسان در میدان حشر حساب می‌شود.
رسول الله ﷺ می‌فرماید: از هر انسان در بارهٔ چهار چیز
پرسیده می‌شود:

- ۱- جوانی را در چه گذرانده اید؟
- ۲- زنده‌گی را در چه سپری کرده اید؟
- ۳- مال و دارایی را از کجا پیدا و در کجا به مصرف رسانده
اید؟
- ۴- به علم خود چه عمل کرده اید؟

فعالیت‌ها

- ۱- با همکاری معلم در بارهٔ حشر گفتگو نمایید.
- ۲- وضو سبب در خشنده‌گی چهره‌های مسلمانان در روز قیامت می‌گردد. درین باره گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- حشر چه را می‌گویند؟
- ۲- در روز حشر چه چیز از هر انسان پرسیده می‌شود؟
- ۳- در حشر چگونه در بارهٔ مال پرسیده می‌شود؟

کارخانه‌گی

شاگردان به همکاری اعضای خانواده شان معلومات مزید را در بارهٔ حشر به دست بیاورند.

جنت

ما به جنت ایمان داریم.
الله ﷻ برای مؤمنان، در آخرت جنت را پیدا کرده است.
در جنت هر نوع نعمت‌ها هست.
مؤمنان برای دایم در جنت زنده‌گی می‌کنند.
الله تعالی جنت را در پاداش اعمال نیک، به مسلمان می‌دهد.
ما باید کارهای نیکو انجام دهیم، تا الله تعالی جنت را
نصیب ما بگرداند.
ایمان داشتن به جنت فرض است.

فعالیت‌ها

- ۱- شاگردان به دو گروه تقسیم شوند و به همکاری معلم در باره درس با هم گفتگو نمایند.
- ۲- به همکاری معلم چند نام جنت را بگیرید.
- ۳- (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) کلید جنت است، در این مورد بحث نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- الله تعالی جنت را برای کی پیدا کرده است؟
- ۲- در برابر عمل نیک برای مسلمان چه چیز داده می‌شود؟
- ۳- ایمان داشتن به جنت چه حکم دارد؟

کار خانگی

شاگردان در باره جنت از اعضای خانواده شان پرسند و برداشت شان را در کتابچه‌های خود بنویسند.

دوزخ

ما به دوزخ ایمان داریم.
الله تعالی دوزخ را برای جزا دادن به کافران، آفریده است.
دوزخ جای عذاب‌های سخت است.
کافران در دوزخ برای دایم می‌باشند.
مسلمان گناهگار هم به اندازه گناه خود در دوزخ جزا
می‌بینند.
ایمان داشتن به دوزخ فرض و انکار از آن کفر است.

فعالیت‌ها

- ۱- به همکاری معلم در بارهٔ عذاب‌های دوزخ گفتگو نمایید.
- ۲- در بارهٔ اینکه ما به دوزخ ایمان داریم. گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- الله تعالی دوزخ را برای کی آفریده است؟
- ۲- کافران در آخرت کجا می‌باشند؟
- ۳- ایمان داشتن به دوزخ و انکار از آن چه حکم دارد؟

کارخانه‌گی

شاگردان کارهای را که به نظرشان سبب گناه می‌شود در کتابچه‌های شان لست کنند.

آب (۱)

آب نعمت بزرگ الله ﷻ است.

همه مخلوقات زنده، به آب ضرورت دارند.

آب وسیلهٔ پاکی است.

ما باید آب را بیجا مصرف نکنیم.

آب بر سه قسم است:

۱- آب پاک کننده ۲- آب مستعمل ۳- آب ناپاک

۱- آب پاک کننده: مانند آب چاه، چشمه، جوی، دریا و آب باران، که نجاست در آن نباشد.

وضو با این آب می‌شود و چیزهای دیگر با آن پاک می‌گردد.

۲- آب مستعمل: آن است، که با آن وضو یا غسل شده باشد.

این آب در ذات خود پاک است، مگر وضو و غسل با آن درست نیست.

مایعاتی که به آن‌ها آب گفته نمی‌شود، مانند چای، جوس و شوربا، پاک هستند؛ مگر وضو و غسل با آن‌ها درست نیست.

فعالیت‌ها

- ۱- در باره اهمیت آب با هم گفتگو نمایید.
- ۲- چند شاگرد ضررهای مصرف بیجای آب را بیان نمایند.

پرسش‌ها

- ۱- آیا بدون آب زندگی ممکن است؟
- ۲- آب به چند قسم است؟
- ۳- یک مثال آب پاک را بگویید.
- ۴- آیا با آب مستعمل وضو درست است؟

کارخانه‌گی

شاگردان درس را در کتابچه‌های خود بنویسند.

آب (۲)

- ۳- آب ناپاک: آبی است که در آن نجاست افتیده باشد.
- آب ناپاک هر چیز پاک را نجس می‌سازد.
- با افتیدن نجاست در آب کم باعث ناپاکی آن می‌گردد.
- آب زیاد و یا آب جاری وقتی با افتیدن نجاست ناپاک می‌شود، که نشانه نجاست در آن دیده شود.
- نشانه های نجاست در آب زیاد و جاری سه چیز است:**
- ۱- به سبب افتیدن نجاست رنگ آن تغییر کند.
 - ۲- به سبب افتیدن نجاست مزه آن تغییر کند.
 - ۳- به سبب افتیدن نجاست بوی آن تغییر کند.

آب زیاد آن است که با حرکت دادن یک طرف آن، طرف دیگر آن حرکت نکند.

با آب ناپاک وضوء و غسل درست نیست.
شاگرد خوب آب را ناپاک نمی‌سازد.

فعالیت‌ها

- ۱- با همکاری معلم در باره نتایج ناگوار آب ناپاک گفتگو نمایید.
- ۲- آب ناپاک به صحت انسان ضرر می‌رساند. در رابطه به آن بحث و گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- آب ناپاک را تعریف نمایید.
- ۲- آیا آب ناپاک چیزهای پاک را ناپاک می‌سازد؟
- ۳- آیا با آب ناپاک، وضوء و غسل درست است؟
- ۴- نشانه‌های ناپاک شدن آب جاری را بیان نمایید.
- ۵- آب زیاد را تعریف نمایید.

کارخانه‌گی

شاگردان نمونه آب ناپاک را در کتابچه‌های خود بنویسند.

فرض های وضو

وضو کردن برای نماز شرط است.

وضو کردن بدن ما را پاک می سازد.

با وضو کردن، گناهان مسلمان بخشیده می شود.

در وضو چهار چیز فرض است:

۱- شستن روی، از روییدن موی تا زیر زنج و از نرمی یک

گوش تا نرمی گوش دیگر

۲- شستن دست ها همراه با آرنج ها

۳- مسح کردن چهارم حصه سر

۴- شستن پاها همراه با بجلک ها

فعالیت‌ها

- ۱- چند تن از شاگردان در صنف وضو را تمثیل نمایند.
- ۲- شاگردان در مورد اندازه شستن روی، دست‌ها و پاها که فرض است گفتگو نمایند.

پرسش‌ها

- ۱- آیا وضو از جمله شرط‌های نماز است؟
- ۲- وضو کردن چه فایده دارد؟
- ۳- فرض‌های وضو چند و کدام‌ها اند؟

کارخانه‌گی

شاگردان فرض‌های وضو را در کتابچه‌های خود بنویسند.

سنت‌های وضو

ما پیامبر ﷺ خود را دوست داریم.
ما به سنت‌های پیامبر ﷺ خود عمل می‌کنیم.
وضو را مطابق سنت‌های پیامبر ﷺ انجام می‌دهیم.
برخی از سنت‌های وضو:

- ۱- نیت کردن .
- ۲- در شروع وضو بسم الله الرحمن الرحيم گفتن.
- ۳- شستن هر دو دست تا بندها
- ۴- مضمضه، یعنی شستن دهن
- ۵- استنشاق، یعنی شستن بینی
- ۶- مسح کردن تمام سر
- ۷- سه بار شستن هر عضو

فعالیت‌ها

- ۱- در محضر معلم سنت‌های وضو را تمثیل نمایید.
- ۲- سه بار شستن کدام اندام‌ها در وضو سنت است؟ درین باره گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- ما باید در وضو چه چیز را در نظر بگیریم؟
- ۲- گفتن بسم الله الرحمن الرحیم در وضو چه حکم دارد؟
- ۳- مضمضه و استنشاق چه را می‌گویند؟
- ۴- سه بار شستن کدام اندام‌ها سنت است؟

کارخانه‌گی

شاگردان سنت‌های وضو را در کتابچه‌های خود بنویسند.

اذان (۱)

اذان دعوت مسلمانان به سوی نماز است.
اذان گفتن برای نمازهای پنجگانه و نماز جمعه سنت
مؤکد است.

اذان گفتن ثواب زیاد دارد.
اذان دهنده را مؤذن می گویند.
اولین مؤذن در اسلام حضرت بلال رضی الله عنه است.

آداب اذان:

– مؤذن باید وضو داشته باشد، و رو به روی قبله به حالت
ایستاده و با آواز بلند اذان بگوید.
– مؤذن باید در وقت گفتن «حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ» روی خود را
به طرف راست و در وقت گفتن «حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ» به طرف
چپ دور بدهد.

فعالیت‌ها

- ۱- هدف از اذان گفتن چیست؟ درین باره گفتگو نمایید.
- ۲- مؤذن باید در اذان گفتن کدام آداب را مراعات نماید؟ در این باره گفتگو نمایید.
- ۳- اذان نماز صبح با اذان نمازهای دیگر چه فرق دارد؟ در رابطه به آن بحث کنید.

پرسش‌ها

- ۱- اذان گفتن برای کدام نمازها سنت است؟
- ۲- آیا اذان گفتن ثواب دارد؟
- ۳- اولین مؤذن در اسلام کی است؟
- ۴- دو آداب اذان را بیان نمایید.

کارخانه‌گی

شاگردان متن درس را در کتابچه‌های خود بنویسند.

اذان (۲)

الفاظ اذان:

اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ * أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ * حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ * حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
اللهُ أَكْبَرُ * اللهُ أَكْبَرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

در اذان نماز صبح، بعد از (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ)، دو مرتبه
(الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ) گفته می‌شود.

فعالیت‌ها

- ۱- چند تن از شاگردان اذان را در صنف تمثیل نمایند.
- ۲- شاگردان در مورد تفاوت اذان نماز صبح با چهار نماز دیگر (پشین، دیگر، شام، خفتن) گفتگو نمایند.

پرسش‌ها

- ۱- کی می‌تواند، اذان را تمثیل نماید؟
- ۲- در اذان صبح بعد از (حَى عَلَى الْفَلَاحِ) چه گفته می‌شود؟

کارخانه‌گی

شاگردان اذان را حفظ نمایند.

معنای اذان

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
الله بسیار بزرگ است	اللَّهُ أَكْبَرُ
گواهی می‌دهم که به جز الله ﷻ کس دیگری لایق عبادت نیست.	أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
گواهی می‌دهم که محمد ﷺ پیامبر الله ﷻ است	أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
بیاید به سوی نماز	حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
بیاید بسوی نجات	حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
غیر از الله ﷻ کس دیگری لایق عبادت نیست.	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
نماز بهتر از خواب است.	الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ

فعالیت‌ها

- ۱- در باره معنای اذان با هم گفتگو نمایید.
- ۲- آیا در اذان کلمه (شهادت یا طیبه) آمده است؟ در رابطه به آن گفتگو نمایید.
- ۳- در هنگام اذان، شنونده چه باید کند؟ درین باره گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- معنای (اللَّهُ أَكْبَرُ) را بیان نمایید.
- ۲- معنای (حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ) چیست؟
- ۳- (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) را ترجمه نمایید.
- ۴- (الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ) چه معنا دارد؟

کارخانه‌گی

شاگردان معنای جمله‌های اذان را در کتابچه‌های خود بنویسند

اقامت

گفتن اقامت برای نمازهای پنجگانه و نماز جمعه سنت است.

الفاظ اقامت

اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ * أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ * أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ * حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ * حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ
قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ * قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
اللَّهُ أَكْبَرُ * اللَّهُ أَكْبَرُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

معنای اقامت

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
به تحقیق نماز جماعت برپا شد.	قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

فعالیت‌ها

- ۱- معنای اقامت را در صنف تکرار نمایید.
- ۲- اقامت را باید چه کسی بگوید؟ در این باره در گروه‌های کوچک گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- فرق بین اذان و اقامت را بیان نمایید.
- ۲- معنای (قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ) چیست؟

کارخانه‌گی

شاگردان الفاظ اقامت را تکرار و عملی نمایند.

دعای اذان

تکرار جمله‌های اذان برای شنونده سنت است.
بعد از (حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ) و (حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ) شنونده
(لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) می‌گوید.

دعای مسنون بعد از اذان:

اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا
الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ.

فعالیت‌ها

- ۱- دعای اذان را بین خود تکرار نمایید.
- ۲- در اذان کدام جمله است که مسلمانان را به سوی نماز دعوت می‌کند؟ بیان دارید.

پرسش‌ها

- ۱- تکرار جمله‌ها اذان چه حکم دارد؟
- ۲- بعد از شنیدن (حَىَّ عَلَى الصَّلَاةِ) چه خوانده می‌شود؟
- ۳- دعای مسنون بعد از اذان را بیان دارید.

کارخانه‌گی

شاگردان دعای اذان را حفظ نمایند.

معنای دعای اذان

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
پروردگارا! تو صاحب این دعوت کامل	اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ
و صاحب نماز قایم استی	وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ
بده به محمد ﷺ آن وسیله و برتری را	آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ
و حشر کن او را در مقام محمود که وعده داده یی او را.	وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ

فعالیت‌ها

- ۱- معنای دعای اذان را در بین خود تکرار نمایید.
- ۲- شاگردان به دو گروه تقسیم شوند، یک گروه آن دعای اذان را خوانده و گروه دوم آن را ترجمه نمایند.

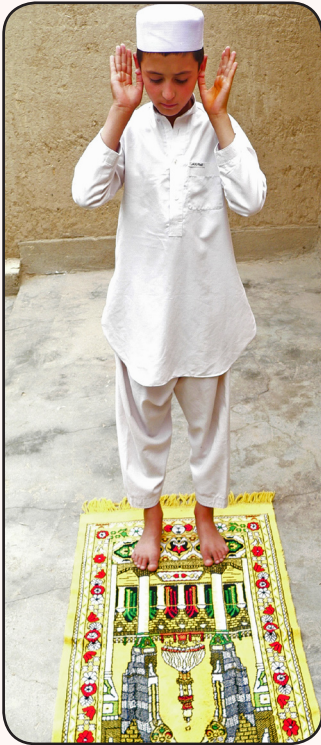
پرسش‌ها

- ۱- (اللَّهُمَّ رَبَّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ) را ترجمه نمایید.
- ۲- معنای (وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ) چیست؟
- ۳- معنای (آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ) را بیان نمایید.
- ۴- (وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتُهُ) را ترجمه نمایید.

کارخانه‌گی

شاگردان معنای دعای اذان را حفظ نموده و در کتابچه‌های خود بنویسند.

تکبیر تحریمه

گفتن (اللهُ أَكْبَرُ) را در شروع نماز، تکبیر تحریمه می گویند.

گفتن تکبیر تحریمه در نماز فرض است.

با گفتن تکبیر تحریمه نماز شروع می شود.

در هنگام گفتن تکبیر تحریمه، مرد دستهای خود را تا

نرمی گوش ها و زن، دستهای خود را تا شانها بلند می کند.

بعد از گفتن تکبیر تحریمه، همه کارهای بیرون از نماز بر

نماز گزار حرام می گردد.

فعالیت‌ها

- ۱- چند تن از شاگردان گفتن تکبیر تحریمه را تمثیل نمایند.
- ۲- در مورد این که چرا با گفتن تکبیر تحریمه همه کارهای بیرون از نماز بر نماز گزار حرام می‌گردد. در این باره با یکدیگر گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- تکبیر تحریمه چه را می‌گویند؟
- ۲- گفتن تکبیر تحریمه در نماز چه حکم دارد؟
- ۳- در هنگام گفتن تکبیر تحریمه مرد دست‌های خود را تا کجا باید بلند کند در عمل نشان دهید؟
- ۴- در هنگام گفتن تکبیر تحریمه زن دست‌های خود را تا کجا باید بلند کند در عمل نشان دهید؟

کارخانه‌گی

شاگردان حکم تکبیر تحریمه و لفظ آن را دو بار در کتابچه‌های خود بنویسند.

ثنا

ثنا: صفت و ستایش الله ﷻ را ثنا می گویند.
خواندن ثنا (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ) در نماز سنت است.
ثنا بعد از تکبیر تحریمه خوانده می شود.

معنای ثنا:

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
پروردگارا! تو از هر نقص و عیب پاک استی.	سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
تو را چنانچه می‌زیبد، می‌ستایم.	وَبِحَمْدِكَ
و پر برکت است نام تو.	وَتَبَارَكَ اسْمُكَ
و بلند است مقام تو.	وَتَعَالَى جَدُّكَ
و جز تو کسی لایق عبادت نیست.	وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

فعالیت‌ها

- ۱- معنای ثنا را در صنف بیان نمایید.
- ۲- در مورد این که چرا ما ثنای الله ﷻ را می‌گوییم در گروه‌ها گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- ثنا چه را می‌گویند؟
- ۲- خواندن ثنا در نماز چه حکم دارد؟
- ۳- معنای ثنا را بیان نمایید.

کارخانه‌گی

شاگردان ثنا و معنای آن را در کتابچه‌های خود بنویسند.

تَعَوُّذُ وَ تَسْمِيه

(أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ) را تعوذ می گویند.

(بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) را تسمیه می گویند.

خواندن تعوذ و تسمیه بعد از گفتن، ثنا در نماز سنت است.
خواندن (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) در شروع هر کار خوب سنت است.

معنای تعوذ:

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
پناه می برم به الله	أَعُوذُ بِاللَّهِ
از شر شیطان رانده شده	مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

معنای تسمیه

شروع می کنم به نام الله تعالی	بِسْمِ اللَّهِ
صاحب رحمت بسیار است	الرَّحْمَنِ
مهربان است	الرَّحِيمِ

فعالیت‌ها

- ۱- معنای تعوذ و تسمیه را تکرار نمایید.
- ۲- هر کاری که بدون (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ) آغاز گردد، بی برکت و ناقص می‌باشد. درین باره گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- تعوذ و تسمیه چه وقت خوانده می‌شود؟
- ۲- خواندن (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ) در نماز چه حکم دارد؟
- ۳- (أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِیْمِ) چه معنا دارد؟
- ۴- معنای (الرَّحْمٰن) و (الرَّحِیْمِ) را بگویید.

کارخانه‌گی

شاگردان معنای تعوذ و تسمیه را حفظ نمایند.

تسمیع و تحمید

گفتن (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) را تسمیع می گویند.

گفتن (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) را تحمید می گویند.

خواندن تسمیع و تحمید بعد از رکوع سنت است.

معنای تسمیع و تحمید:

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
می شنود (قبول می کند) الله تعالی	سَمِعَ اللَّهُ
از هرکسی که ثنا و ستایش او را بگوید	لِمَنْ حَمِدَهُ
ای پروردگار ما، تنها برای تو پاکی و ستایش است.	رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

فعالیت‌ها

- ۱- معنای تسمیع و تحمید را تکرار نمایید.
- ۲- تسمیع و تحمید در کدام بخش نماز خوانده می‌شود؟ در این باره گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- تسمیع چه را می‌گویند؟
- ۲- تحمید چه را می‌گویند؟
- ۳- تسمیع و تحمید در کدام بخش نماز خوانده می‌شود؟
- ۴- معنای (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ) را بیان کنید؟

کارخانه‌گی

شاگردان معنای تسمیع و تحمید را حفظ نمایند.

تسبیحات

خواندن (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) و (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) را تسبیحات می گویند.

سه بار خواندن (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) در رکوع سنت است.

سه بار خواندن (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) در سجده سنت است.

معنای تسبیحات رکوع:

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
پاکی است برای پروردگار من	سُبْحَانَ رَبِّيَ
که بسیار بزرگ است	الْعَظِيمِ
ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
پاکی است برای پروردگار من	سُبْحَانَ رَبِّيَ
که صاحب مقام بلند است	الْأَعْلَى

فعلیت‌ها

- ۱- تسبیحات نماز را در بین خود تکرار نمایید.
- ۲- تسبیحات در کدام بخش نماز خوانده می‌شود، به گونه عملی تمثیل کنید.

پرسش‌ها

- ۱- تسبیحات چه را می‌گویند؟
- ۲- در رکوع و سجده چند مرتبه تسبیحات خوانده می‌شود؟
- ۳- (الْعَظِيمِ) چه معنا دارد؟
- ۴- معنای (الْأَعْلَى) را بگویید.

کارخانه‌گی

شاگردان معنای تسبیحات را حفظ نمایند.

سلام

بعد از ختم نماز بیرون شدن از آن فرض است.
بیرون شدن از نماز با خواندن (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ)
سنت است.

نماز گزار به هر دو طرف روی آورده سلام می گوید.
روی نماز گزار در گشتاندن سلام، باید برابر شانه هایش
باشد.

سلام گفتن بیرون از نماز سنت و جواب آن واجب است.

معنای سلام

ترجمه	الفاظ و کلمه‌ها
سلامتی باد	السَّلَامُ
بر شما	عَلَيْكُمْ
و رحمت خداوند بر شما باشد	وَرَحْمَةُ اللَّهِ

فعالیت‌ها

- ۱- در مورد اینکه (سلام) در کدام بخش نماز ادا می‌گردد گفتگو نمایید.
- ۲- در مورد حکم سلام دادن و جواب آن در بیرون نماز گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- گفتن (السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ) چه حکم دارد؟
- ۲- حکم سلام دادن بیرون از نماز چیست؟
- ۳- معنای سلام را بگویید.

کارخانه‌گی

شاگردان الفاظ و معنای سلام را حفظ نمایند.

آداب خواب

خواب نعمت بزرگ الله تعالی بر بنده گان است. مسلمان در هنگام خوابیدن خود را به الله تعالی می سپارد. بیدار شدن از خواب زنده گی دوباره برای انسان است.

آداب خواب:

ما در هنگام خوابیدن آداب ذیل را در نظر می گیریم:

- ۱- بعد از ادای نماز خفتن استراحت میکنیم.
- ۲- به پهلوی راست خواب می شویم.
- ۳- دست راست خود را زیر سر می گذاریم.
- ۴- آیت الکرسی و سوره های اخلاص، الفلق و الناس را می خوانیم.

۵- این دعا را می خوانیم: (اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ أَمُوتُ وَأَحْيَا).

- ۶- وقتی که از خواب بیدار می شویم، این دعا را می خوانیم: (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ).
- باید بیشتر از ضرورت خواب نکنیم.

فعالیت‌ها

- ۱- در بارهٔ آداب خواب گفتگو نمایید.
- ۲- دعاهایی که در هنگام خوابیدن و بیدار شدن خوانده می‌شوند باهم تکرار نمایید.

پرسش‌ها

- ۱- قبل از خوابیدن، خواندن کدام سوره‌ها سنت است؟
- ۲- بعد از بیدار شدن از خواب کدام دعا را می‌خوانید؟

کارخانه‌گی

شاگردان آداب خواب را در ضمن مقاله در کتابچه‌های خود بنویسند.

دعای بیرون رفتن از خانه

ما در هر حالت از پیامبر ﷺ پیروی میکنیم.
رسول الله ﷺ فرموده اند: وقتی مسلمان از خانه خود
بیرون می‌رود، باید این دعا را بخواند: «بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ».

شخصی که این دعا را می‌خواند برایش گفته می‌شود:

- ۱- تو بر راه حق هدایت شدی.
- ۲- همه ضرورت‌های تو بر آورده شد.
- ۳- و از هر نوع شر و فتنه در امان گشتی.

معنای دعای فوق:

به نام الله جلّ و علا از خانه بیرون می‌شوم، بر الله جلّ و علا توکل دارم،
به توفیق الله جلّ و علا از گناه نجات می‌یابم و کارهای نیک انجام

می‌دهم.

فعالیت‌ها

- ۱- دعای بیرون رفتن از خانه را در گروه‌های تکرار نمایید.
- ۲- معنای دعای بیرون رفتن از خانه را به یکدیگر بگویید.

پرسش‌ها

- ۱- در هنگام بیرون رفتن از خانه کدام دعا را میخوانید؟
- ۲- فواید دعای فوق را بگویید.
- ۳- دعای فوق را ترجمه نمایید.

کارخانه‌گی

شاگردان دعای بیرون رفتن از خانه را با معنای آن حفظ کنند.

اخلاق نیکو

پیغمبر ﷺ فرموده اند: «أَثْقَلُ شَيْءٍ فِي الْمِيزَانِ، الْخُلُقُ الْحَسَنُ» مسند امام احمد

ترجمه: اخلاق نیک سنگین ترین عمل در ترازوی اعمال است.

بعضی از کارهای که از جمله اخلاق نیک شمرده می شوند قرار ذیل می باشند:

- راست گفتن و خود داری از دروغ.
 - خود داری از سخنان زشت و ناروا.
 - همکاری با مردم در کارهای نیک.
 - احترام به بزرگان و شفقت بر خورد سالان.
 - خود داری از ضرر رساندن به مردم.
 - امانت داری.
- ما باید دارای اخلاق نیک باشیم، تا الله ﷻ از ما راضی شود و مردم از ما خوش باشند.

فعالیت‌ها

- ۱- در مورد اینکه بزرگان بر خورد سالان چگونه شفقت کنند؟ در گروه‌های کوچک گفتگو نمایید.
- ۲- چند نمونه از اخلاق نیک را بیان دارید.

پرسش‌ها

- ۱- کلمه‌ها ذیل را ترجمه نمایید:
 - أَثْقَلُ شَيْءٍ
 - فِي الْمِيزَانِ
 - الْخُلُقُ الْحَسَنُ
- ۲- چند نمونه از اخلاق نیک را بگویید.

کارخانه‌گی

شاگردان در باره اخلاق نیک با اعضای خانواده خویش گفتگو نمایند، و در درس بعدی به نوبت، فواید اخلاق نیک را بیان دارند.

نشانه های منافق

حضرت محمد ﷺ فرموده اند: «آیَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أُؤْتِمِنَ خَانَ». رواه البخاری

ترجمه: نشانه‌های منافق سه است:

- ۱- در هنگام سخن گفتن، دروغ می‌گوید.
 - ۲- بر وعده خود وفا نمی‌کند.
 - ۳- و در امانت خیانت می‌کند.
- ما باید همیشه راست بگوییم، بر وعده‌های خود وفا کنیم و امانتدار باشیم.
- دروغ گفتن انسان را بی اعتماد می‌سازد.

فعالیت‌ها

- ۱- شاگردان در باره نشانه‌های منافق‌ها گفتگو نمایند.
- ۲- شاگردان در مورد اینکه: (دروغ گفتن انسان را بی اعتماد می‌سازد) گفتگو نموده و چند مثال بیان نمایند.

پرسش‌ها

- ۱- کلمه‌ها ذیل را ترجمه نمایید:
 - آيَةُ الْمُنَافِقِ
 - كَذَبَ
 - خَانَ
- ۲- نشانه‌های منافق چند است؟
- ۳- دروغ گفتن چه زیان دارد؟

کارخانه‌گی

شاگردان با همکاری اعضای خانواده زیان‌های دروغ گفتن را بنویسند.

مسلمان

مسلمان به هیچ کس ضرر نمی‌رساند.
حضرت محمد ﷺ فرموده‌اند: «الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ
مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ». صحیح مسلم
ترجمه: مسلمان کامل کسی است، که مردم از ضرر
زبان و دست او در امان باشند.
مسلمان برادر مسلمان است، و مسلمان بر برادر خود
ظلم نمی‌کند.
دشنام دادن، غیبت کردن و زشت گفتن برای مسلمان
گناه است.
ما کسی را به نام بد یاد نمی‌کنیم.
ما هم‌صنفان خود را دوست داریم و به آن‌ها ضرر
نمی‌رسانیم.

فعالیت‌ها

- ۱- شاگردان به همکاری معلم کارهایی را فهرست کنند، که از جملهٔ زبان‌های زبان شمرد می‌شود.
- ۲- شاگردان به دو گروه تقسیم شوند، یک گروه زبان‌های زبان و گروه دوم زبان‌های دست را بیان کنند.

پرسش‌ها

- ۱- حدیث درس را ترجمه نمایید.
- ۲- چند نمونه از زیانهای زبان را بیان دارید.
- ۳- کلمه‌ها ذیل را ترجمه نمایید:
۱- مِنْ لِسَانِهِ ۲- وَیَدِهِ ۳- مَنْ سَلِمَ

کارخانه‌گی

شاگردان در بارهٔ گفتن سخن‌های نیک و خوب مقالهٔ کوتاه را بنویسند.

صحت

صحت نعمت بزرگ الله تعالی است.

حضرت محمد صلی الله علیه و آله فرموده اند: «نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ
مِنَ النَّاسِ، الصَّحَّةُ وَالْفَرَاغُ» صحیح البخاری

ترجمه: دو نعمتی است که بسیاری از مردم از آن غافل
اند، یکی صحت و دیگری فراغت است.

ما باید به صحت خود توجه داشته باشیم.

ما بدن، لباس و خانه خود را پاک نگه می داریم.

دندان های خود را با مسواک پاک می نماییم.

فعالیت‌ها

- ۱- در باره اهمیت صحت با هم گفتگو نمایید.
- ۲- ترجمه حدیث درس را با یکدیگر بگویید.

پرسش‌ها

- ۱- حدیثی را که در مورد صحت است بیان کنید.
- ۲- کلمه‌ها ذیل را ترجمه نمایید:
(نِعْمَتَانِ، مَغْبُونٌ، الصِّحَّةُ، وَالْفَرَاحُ)
- ۳- جمله‌های ذیل را در کتابچه‌های تان تکمیل نمایید:
- صحت نعمت بزرگ..... است.
- ما و خانه خود را پاک نگه می‌داریم.
- دندان‌های خود را با پاک می‌نماییم.

کارخانه‌گی

در باره اهمیت صحت یک مقاله در کتابچه‌های تان بنویسید.

ترحم بر حیوانات

- اسلام دین شفقت و مهربانی است.
- الله ﷻ شخص مهربان و دلسوز را دوست دارد.
- ترحم بر حیوانات ثواب زیاد دارد.
- ما باید حیوانات را آزار ندهیم.
- ما به حیوانات خوراک و آب می دهیم.
- ترحم بر حیوانات سبب رضایت الله ﷻ می گردد.
- آزار دادن حیوانات گناه است.
- ما باید بالای حیوانات بیشتر از توان آنها کار نکنیم.

فعالیت‌ها

- ۱- با همکاری معلم، چند نمونه دیگر ترجم بر حیوانات را که در متن نیست بیان دارید.
- ۲- بند کردن پرنده‌گان و حیوانات را در قفس‌ها گناه است. درین باره گفتگو نمایید.

پرسش‌ها

خانه خالی‌های ذیل را با کلمه‌های مناسب در کتابچه‌های
تان پر نمایید:

- ۱- اسلام شفقت و ترجم است.
- ۲- الله عز وجله شخص را دوست دارد.
- ۳- آیا اذیت و آزار دادن حیوانات گناه است؟

کارخانه‌گی

شاگردان با همکاری معلم در باره شفقت و ترجم بر
حیوانات مقاله کوتاه بنویسند.